

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ..... 24 korona
 Negyedévre 5
 Egy hónapra 2
 Egyes szám ára mindenütt 8 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
MAYOR JÓZSEF.

Felolvasó szerkesztő:
DR. KÖNYGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-ter 7.
 Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszámok: Szerkesztőség 400.
 Kiadóhivatal 180. — Nyomda 122.

Ferenc József

halhatatlan emléke visszájár a sirbói, hogy emlékeztessen egy nagyszerű élet nagyszerű tanúságaira. Egy év óta pihen a kapucinusok kriptájában Európa újabb történetének uralkodói silusára nézve páratlan vezéralakja. Az idő nem tette nagyobbá és nem kisebbítette meg életének jelentőségét, de már éreztette velünk azt a biányt, amit a nagy király eltávozásra hagyott maga után.

Ferenc József utódja rendkívüli időkben vette át nagy felelősséggel járó örököt. A fiatal uralkodó, aki praesumpív trónörökösöként szinte álomszerű gyorsasággal vált két ország fejedelemévé, ugyanilyen gyorsasággal ismerette meg népeivel emberszerető szívének gazdag tartalmát. De a világháború legteresebb éveiben a királyok hivatása a harcmező. Negyedik Károly nika akarakterével és páratlan odaadással látja el hadvezéri hivatását; élete a harcterek állandó szemleltetésével van leköve. Sem fizikai ideje, sem módja nincsen, hogy országainak belső igazgatásában többet tudjon tenni annál, amennyi az emberi lélek cselekvő erejének határait meghaladja. Ennek a kivételes helyzetnek kell tulajdonítani a okat a túlzó politikai törekvéseket, amelyek Ausztriában nélkülözök a legfőbb kormányzó erő állandó és közvetlen felügyeletének irányító hatalmát.

Mennyivel előbbre volnánk már, ha IV. Károly király békés időben vette volna át uralkodói örökét! A háború hónapjai azonban meg vannak számolva. Nemsokára elkövetkezik majd a belső politikai élet rendezésének ideje is. Nem lehet kétségünk afelel, hogy a legnemesebb ambíció által vezetett fiatal király ugyanazt a bölcs tapintatot és mérsékeltelet fogja uralkodása vezérgondolatul választani, ami Ferenc József személyét a legtiszteltebb fejedelmi személyi égek sorába emelte. Az ilyen példa élt és tiszteletre kényszeríti a halál után is. Ferenc József immár csupán egy szimbólum; a puritán uralkodói gondolkodásnak márványánál maradandóbb szimbóluma. Ót kövessék az, aki hozzá hasonlóan akar a halhatatlanság felhőjébe emelkedni.

A demokrátiás Magyarország amely igazán gyászolta Ferenc József elhunytát, ép oly szeretettel látja a magyar trónon fiatal királyát, IV. Károlyt.

Egyik fronton sincs ujság.

— Osztrák-magyar vezérkari jelentés. —

Budapest, november 21.

(Hivatalos.) OLASZ HARCTÉR: A Piave alsó folyása mentén az olasz tüzérség a keleti parion fekvő helységeket tervszerűen összelövi. Egyébként nincs jelenteni való.

A vezérkar közlése.

Rendkívül heves harcok Flandriában.

— német hivatalos jelentés. —

Berlin, november 21.

A nyugati fronton a harcok

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht nagy trónörökös hadseregparia: Flandriában, Dixmuidennél és a Houthouster erdőtől Becelaetre-ig déltől kezdve feléledt a tűz. Tegnap Poelkapelle és Paschendale között is újra nagyobb hevességet ért el. Fokozott tüzelés után az Artois több helyén ellenséges előretörések következtek, amelyeket visszavertünk. Az Arras és St. Quentin közötti erős tüzérségi harc angol támadásokat vezetett be, amelyek főerejüket Bapaumetől és Peronnestől Cambrai-felé vezető utak között fejtették ki. Míg itt Cambrai irányában állásaink áttörését kísérelték meg, az alatti főharctérrel északra és délre a Riencourtnál és Vendhullerénél területileg korlátolt eredményre törekedtek. A Fontaine, Les Crouillies és Riencourt között nem tudott az ellenség vonalakon túl jutni. A főtámadó területen számos páncélos automobil védelme alatti sikerült az ellenségnek tért nyernie, Tartalékaik a lökést hátsó állásokban fel fogták. A harci zóna területén fekvő helységek közötti Graencourt és Marcoing az ellenség kezén maradtak. Az itteni állásokba beépített hadianyag részben elveszett. Vendhullerétől délre egy angol zászlóalj támadása az angolok nagy veszteségeivel összeomlott. St. Quentin és St. Ruentintől délre időnként erősbödött a tüzérségi és aknavetőharc. Az Alencourtól északra este indított francia előretörést visszavertük. Az erős tűz a harcszakaszon egész éjjelig tartott, azután alábbhagyott. Ma reggel Riencourtnál újra nagyobb hevességgel kezdődött meg.

A német trónörökös hadseregparia: Pinontól északnyugatra és Craonnetől keletre fokozott harci tevékenység. A Maas keleti pariján egy francia támadásnak a Chaume erdőben a reggeli órákban történt visszaverése után a tűz a nap folyamán nem éledt fel.

KELETI HARCTÉR és MACEDON ARCIVONAL: Nagybő hadtselekmény nem volt.

OLASZ HARCVONAL: A helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Nincs hír Oroszországból.

Stockholm, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti tévtrata.)

Finországgal a postaforgalomban még mindig zavar van és ezért nem érkezték részletes hírek Oroszországból.

Clemenceau győzni akar.

Páris, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti tévtrata.)

A kamarában tartott beszédében Clemenceau, az új miniszterelnök kifejezte, hogy szét kell törni a porosz militarizmust és neki csak egy hadicélja van: a győzelem. Méltányolja a szocialistáknak a békére irányuló mozgalmait,

de figyelmezteti őket, hogy ilyen módszer nem vezetne győzelemre. Ezután a ház nagy többséggel elfogadott egy napirendi javaslatot, amely bizalmat szavaz a kormányra. A szavazatarány: 218:65.

Német eszt jelentés.

Berlin, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti tévtrata.)

A Wollf-ügynökség jelenteti este: Cambraitól délre fekvő harci területen az angolok déli-éltől óta támadnak. A harc folyamán a franciák Craonntól északra levő előterületen támadásba kezdtek. Keleten nem történt különösebb esemény. Oroszországból nincs ujság.

A képviselőház mai ülése.

Budapest, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

A képviselőház ma délután 4 órakor ülést tartott. Az ülés elején az elnök meleg szavakkal emlékeztet meg Ferenc József halálának első éves évfordulójáról. Az elnök szavait a Ház tagjai álva, mély kegyelettel hallgatta végig. Az elnök szvai után a Ház a cukorsó törvényjavaslatra kimondta a sürgősséget. Azután megkezdődtek az interpellációk, amelynek során először Fényes László terjesztette elő interpellációját az országszerte mutatózó zsirhiány ügyében.

Hadik János gróf miniszter válaszában kijelenti, hogy a zsirkehiányban a kormány megiegt minden lehetőt, nagy nehézségek mutatóknak, amelyeket teljesen kiterülni nem lehet, azonban a kormány igyekszik megkönnyíteni a helyzetet. A Ház a választ többséggel veszi.

Következett Farkas Pál interpellációja a Gerde per ügyében. Hosszabb beszédben elmondja a Gerde pörben történt tanuvalomások és kéri a kereskedelmi minisztert, van e tudomása arról, hogy egy tanu a perben azt vallotta, hogy a magyar kir. államasvasutaktól csak akkor keppott koscsikat, ha smirelt. Ha van róla tudomás, hajlandó-e a miniszter a szükséges intézkedéseket megtenni. Kéri a földmivelségi minisztert, van e tudomása arról, hogy a Gerde perben az ujfehértől gazdakorról, amely az ő személyével kapcsolatban áll, azt állították, hogy burgonyát a maximális áron felül adott el Boszniának. Ha ez igaz, hiszi-e földmivelségi miniszter, hogy az ő személye továbbra is alkalmas arra, hogy a jelenlegi komoly és nehéz viszonyok között tárcája érdekeit belesse és kifélt méltóan képviselhesse.

Serényi Béla gróf kereskedelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy mihely a Gerde-pörben elhangzott és a Mávot kompromittáló tanuvalomlásról tudomást szerzett, megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a kizárókat beszerezze. Mihelyt ezek kezében lesznek a vizsgálatot megindítja.

Mezőssy Béla földmivelségi miniszter kijelenti, hogy nem adhat végleges választ, mert szintén beszerzi a jejjzőknyvet és ha e vallomás tényleg megtörtént, az illető ellen a büntetőeljárás folyamata teszi. Mindenesetre már most kijelentheti, hogy ő a

maga terményeiből sohasem szállított Boszniába. Az ujfehértói gazdák pedig sohasem adottak a maximális áron felül. Minden igyekezetével azon lesz, hogy e kérdést teljesen tisztázza. Kéri ideiglenes választának tudomásulvételét.

Farkas Pál és a Ház a miniszterek választ tudomásul veszi.

Következett Urmányos Nándor interpellációja, aki keményen osztorozta az osztrák támadásokat. Utalt arra a sok árulásra, amit csehek követtek el és arra a rossz bánásmódra, amelyben magyar katonáknak cseh felbujatók részéről különösen Ausztriában részük van. Kifejezi azt a várakozását, hogy a miniszterelnök a cseh pimaszságokat meg fogja torolni.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy bármilyen mértékben elítéli is az osztrák parlamentben történeteket, még sem tartja célszerűnek a kérdést folyton napirenden tartani. Ő tegnap érdemleges választ adott a támadások ügyében. Ami az amnesztiát illeti, az egy külön osztrák ügy és bizonyára az osztrák kormány intézkedni fog, hogy az amnesztiának káros hatásai ne legyenek. Ami a magyar katonáknak Ausztriában és a cseh katonáknak Magyarországon való tartózkodását illeti, bizonyára közérdekből történik és kijelentheti, hogy ez az állapot csak addig marad így, ameddig erre szükség van.

A Ház a miniszterelnök választ tudomásul veszi.

Következett Molnár Béla interpellációja Laehne Hugó makói beszéde tárgyában.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában kijelenti, hogy Laehne neki kijelentette, hogy az inkriminált kifejezéseket a hadikölcsön ellen nem mondta. Ő ezt el is hiszi és megragadja az alkalmat, hogy a képviselőház tagjait hazafias kötelességükre figyelmeztesse a hadikölcsön érdekében való agitációban.

A Ház a választ tudomásul veszi.

Az utolsó interpelláló Szlanhovszki Imre. A honvédelmi miniszter interpellálja amiatt, hogy október 17-ikén a simontornyai állomáson átvonuló csapatállomány cseh légvédelmi az állomáson berakott cukorvagonokat kirabolta és szárad-parancsnokai megakadályozta a közigazgatási hatóságot a törvényes eljárásban.

Szurmay Sándor honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a vizsgálatot az ügyben megindítja és a bűnösök lakolni fognak.

A Ház a választ tudomásul veszi.

A legközelebbi iles holnap délután 3 óráig lesz, amikor a delegáció tagjait és több bizottság tagjait fogják megválasztani.

Budapest, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

A pénzügyi bizottság ma tárgyalta a cukoradó emeléséről szóló törvényjavaslatot. Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy a cukortermelés lényegesen lecsökkent ellenben a fogyasztás lényegesen emelkedett. Együttal a szénkérdésben elmondja, hogy

sem mi nem tudjuk a széntermelést fokozni, sem Ausztria nem tudja a lekötött mennyiségeket szállítani. A bizottság a javaslatot állatfőnökségben és részleteiben elfogadta.

Budapest, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap tudósítójától.)

Az alkotmánypart a delegációba Andrássy Gyula grófot, Windschgroetz Lajos herceget és Sztéryi Józsefet jelölté.

A Károlyi-part Károlyi Mihály grófot és Lovász Máriaot.

Az Apponyi part Bakonyi Samut, Barta Odont, Zilinszky Istvánt és Hammersberg Lászlót.

A néppárt pedig Landauer Belát és Zboray Miklóst jelölte.

Felmentették Mogin Száva dr.-t. Azonnal szabadlábra is helyezték.

A budapesti cs. és kir. hadosztálybíróóság kétnapos tárgyalás után ma hirdette ki az ítéletet a hazaárulással, felsegárlással és az állam hadereje ellen elkövetett bűntettel vádoló Mogin Száva dr. ujvidéki ügyvédjelölt ügyében. A hadbíróóság elrendelte az önkéntesnek azonnal való szabadlábra helyezését, ami holnap meg is fog történni. A mai tárgyaláson történetekről budapesti (P. J.) munkatársunk a következőket telefonálja:

Ma folytatta a cs. és kir. hadosztálybíróóság a tárgyalást Mogin Száva dr. ügyében *Szkevelkovszky* ezredes-hadbíró elnöklésével. A mai tárgyaláson tanuként kihallgatták *Kövesdy* főhadnagyot, aki azt vallotta, hogy nem látta, hogyan került Mogin fogságba, később hallotta, hogy önként adta meg magát a montenegróiaknak. A visszavonulási parancsot Moginnak nem közvetlenül ő maga adta át, hanem egy ismeretlen káplárba bízta, hogy juttassa el Moginhoz, de hogy a káplár ennek a megbízatásnak eleget tett-e, azt nem tudja.

Csuriant József gyalogos azt vallotta, hogy Mogin azzal dícselkedett, miszerint ő önként ment át a montenegróiakhoz és a szerbek ezéri különleges elbánsában is részesítették. *Kujauri* Milán gyalogos azt állította a mai tárgyaláson, hogy Mogin a szerb hadifogságban levő osztrák-magyar hadifoglyokkal rosszul bán. *Kuliceni* gyalogos szintén azt hallotta, hogy Mogin az elienségnek fehér kendőt lobogtatott és megadta magát.

A tanuvalomások után *Edenburg* főhadnagy-ügyész tartotta meg vádbeszédét, fentartja a hazaárulás, felsegárlás és az állam hadereje ellen elkövetett bűntett vádját Mogin dr.-ral szemben, súlyosbító körülménynek kéri betudni, hogy egyetemet végzett, intelligens emberről van szó és példás, szigorú ítéletet kér.

Lévay Rudolf dr. katonai védő azzal kezdte beszédét, hogy az egytől egyig ingadozó tanuvalomásokot nem lehet perdöntő bizonyítékoknak elfogadni. Hállomás alapján tett tanuvalomások miatt nem lehet valakit az akasztófa alá állítani. Fogságbaesése

napján Mogin reggel 5 óratól délután 1 óráig tűzben volt, golyókkal és komitácikkal pedig nem lehet barátkozni. Az a tevékenység, amit Mogin a fogságban kifejtett, nem meríteli ki az állam hadereje ellen elkövetett bűntett kriteriumát, mert Mogint léfentartása kényszerítette arra, hogy a szerbeknél iródi munkát vállaljon, z négy korona napidíjből úgy is alig tudott megélni.

Mogin fogságba jutása előtt sem politizált soha és családja sokkal szívesebben látta volna, ha holtan kerül haza, mint a két esztendői vizsgálati fogságot. — Kéri védenének fölmentését és teljes rehabilitálását.

Mogin Száva dr. kijelentette ezután, hogy sohasem politizált, soha a nagyszerb propagandát céljait nem helyezte és szolgálataban nem állott.

Ezzel a hadbíróóság egy és fél óráig tartó tanácskozásra vonult vissza, majd *Szkevelkovszky* ezredes hadbíró, tárgyalásvezető kihirdette az ítéletet, mely szerint a cs. és kir. hadosztálybíróóság Mogin Száva dr.-t a cs. és kir. 6. sz. gyalogezred címzetes ővezetőjét a vádak alól a btk. 306. § a alapján *tényálladékok hiányában felmenté* és elrendeli szabadlábra helyezését.

Az ügyész három napi haladékot kért a semmisségi panaszok elkészítésére.

Nem kapni mosónőt, cselédet és bejárónőt.

Akik lenézik az eddigi foglalkozásukat.

Ujvidéken sohase volt bőség ebben a három szakmában. Még boldog béke időben is a legnagyobb nehézségekbe ütközött mosónőt, cselédet és bejárónőt szerezni.

A háboru alatt a helyzet a lehető legrosszabba fordult. Azok ugyanis, akik főleg ezt a három megélhetési ágat üzték, legnagyobb szakkal „jövédelmzőbb” életfajrára léptek egyrészt, másrészt bizonyos uton-módon úgy tartják fenn magukat, hogy lenézik eddigi foglalkozásukat.

Manapság egy mosónő, cseléd, vagy bejárónő eltarítása és megszerzése olyan összeget emészt fel, amelyből egy tisztviselő igen szépen meg tud élni. Emellett természetesen sokkal kényelmesebb, mint egy tisztviselő.

Válogatnak az ételekben, holott békeidőben bizony gyakran száraz kenyéren tengődtek, a munkában. Alantasabb vagy piszkosabb dolgok elvégzését nem akarják és nem tűrik a legsekélyebb utasítást sem. Ok azok közül valók szintén, akiket a háboru elkenyvezett. Annál inkább keserűbb lesz majd annakidején újra hozzászokni a tengődéshez.

Hause ezredes az ániánt főhadifőnökségében.

London, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Hivatalosan jelentik, hogy Hause az Amerikából kiküldött ezredes belépett az ániánt legfőbb hadifőnökségbe.

A palánkai kulturprogram.

Baloghy Ernő dr. bácsmegeyei főispán lankadatlan buzgalommal folytatja azt a széles skálájú kulturprogramot, amelyet maga elé tűzött. A kulturprogram megvalósítása közben kis, lokális jelentőségű, szociális vonatkozású mellékvágányokra lép, mert a gondos, a jószívű, mindenkin segíteni akaró főispán figyelme a legaprólékosabb dolgokra is kiterjed.

Zomborban azon fáradozik Kleiner Lajos poigrámmesterrel, hogy a zombori szegényeket fával lássa el. Városi faelárusító helyeket állítanak fel, ahol olcsón szerezheti be mindenki tűzifa-szükségletét. Zomborban most írják össze ecéjből a tűzelfőntársulásokat.

A legfontosabb azonban a főispánnak az a terve, amellyel folytatni akarja a megye egyes községeiben s városaiban megindított szociálhigiéniai munkaságát. Balogh dr. főispán legközelebb Spitzer István dr. bácsmegeyei főorvossal Palánkára megy, hogy ott is folytassa szociális misszióját s megvalósítsa a megtegedések elleni küzdelem szervezését. A főispán ez alkalommal a palánkai járás kulturtevénytővel s vezetőembereivel barátságos megbeszélést folytat, amelyben Palánka jövőendő fejlődésének konturjait fogja vázolni. Palánka fekvésénél s kedvező helyzeténél fogva nemcsak Dél-Bácska kulturális gócpontja, hanem kell, hogy delféle előre legyen a magyar kultúrának. A megbeszélés tárgyai a következő nagyfotóságu kérdések lesznek:

Nem volna-e célszerű a három Palánka községnek egy nagyközség, vagy egy rendezett tanácsú városra való fejlesztése. 2. A Mosztonga szabályozása, hajózhatóvá tétele s Palánkaig való vezetése. 3. A Palánka—Dunacséb—Veprőd—Kölpény—Kucora—Verbász vasuti vonal kiépítése. 4. A Gombos—Vajszka—Bogyan—Haloma—Bácsujlak—Dunabökény s palánkai vasut kiépítése. 5. A Dunabökény—bácsujlak—haloma—bogyan—vajszka—gombosi mtiú kiépítése. 6. Palánkának Wekerletárvával, Szépligetével, Sztibacsával, Parraggal és Bulkeszival való műti összekötése és más irányban való esetleges tovább vezetése. 7. Palánkán járási kórháznak és járánykórháznak építése. 8. Palánkán munkaház, menház építése elagott és szegény, kórházi ápolásra nem szoruló betegek elhelyezésére munkaléptességük kihasználása céljából. 9. Az állami polgári iskola fejlesztése esetleg kereskedelmi vagy iparkola felállítás. 10. Iparfejlesztési akció, különösen a kender és komlótermelés intenzívebbé tétele szempontjából és a borkereskedelem. 11. Villanyvilágítás, kövezés, vízellátás, vízlevezetés és csatornázás.

A főispán valószínűleg legközelebb Zomborba érkezik, hogy ott beszélje meg a legelső teendőket.

A főispán egész programot áll

lított fel a legsürgősebben megvalósítandó kérdésekről: Palánka után Óbecse közigazgatásának át szervezése következik, mert a mostani rothadt rendszer szinte türehtelen. Vasárnap ismét Magyarokiszára megy a főispán.

Ime egy pár pont kistolóba azon nagy munkából, ami a főispánt foglalkoztatja. A főispánról a fővárosi lapokban csak azt olvassuk, hogy politizál és pressziót gyakorol a hivatalnokokra. Pedig valójában a főispán politizálása az, hogy a megye községeknek legfontosabb szociális érdekeit istápolja.

Hamisított őrlési tanúsítványok.

Rendteleg sok közokirat-hamisítás.

Az ujvidéki kir. törvényszéknel egész sereg olyan aka fekszik amelyben arról van szó, hogy a környékbeli falvak népe hamisított őrlési tanúsítványokat állít ki magának azon célból, hogy a megengedélnél nagyobb mennyiségű lisztet érlelthessék meg magának. A hatóságok természetesen a törvény teljes szigorával járnak el a tudomásukra jutott minden ilyen esetben és a kir. ügyészség közokirathamisítás büntette miatt emel vádat mindenki, aki akár új őrlési tanúsítványt állít ki magának, akár pedig a birtokában levőt nagyobb mennyiségre kijavítja.

Igy legutóbb vádat emelt a kir. ügyészség Balázs Ferencné szül. Molnár Julianna tiszakánalmánlái vagyonos kisbirtokosné ellen közokirathamisítás büntette miatt, mert az asszony 200 kilogram buzáról szóló őrlési tanúsítványát 250 kilogramra kijavította.

Csalás helyett csempészs és ádrágítás.

Petrov Gliso bececsi lakos eladott Treer Róbert és Méder Ignác cserевичi lakosoknak 500 kilogram lisztet, később pedig arra kötelezte magát, hogy ezenkívül még nagyobb mennyiségű lisztet fog szállítani, amire 790 korona előteget fel is vett megbízóitól. A szállítás teljesítésére azonban nem is gondolt, hanem egy levelet írt Cserевичre, amelyben azt állította, hogy a buzát, amikor szállítani akarja a Dunaparton tőle csendőrök elkobozták.

Későbbben kitűdődoit, hogy ez mese és Petrovnak esze ágában sem volt szállítani, mire Treer és Méder fejlejtést tettek ellene csalásért, a vizsgálát során azonban panaszukat visszavonák. Petrov Gliso azonban mégsem menekül meg simán a hinárból, mert az ujvidéki kir. törvényszék most, — bár fejlejtés hiányában a család vádját elejtani volt kénytelen, — a királyi ügyészség vádjára még az első ízet, az 500 kilogram lisztállítás miatt, ádrágító visszaadás és Horvátországba való lisztcsempészs miatt eljárást indított Petrov Gliso ellen.

Elítélt malomtulajdonos.

Aki sérteget, de nem törődik a tűzbiztonsággal.

Mihajlovits Alajos 55 éves sertéshizlálónak a Pirosi-uton levő vánmalmában kinjárt a napokban Waller Vilmos rendőrkapitány és Kurtz Kornél önkéntes tűzoltóparancsnok.

A hatósági látogatás oka a közlemezési miniszternek egyik rendelete volt, amelyben felhívja a rendőrséget és tűzoltóparancsnokszágot, hogy a malmokat tűzbiztonság szempontjából vizsgálják meg. Ilyen szemlélet tartottak Mihajlovits Alajos vámmalmában. A vizsgálat eredménye nem volt kelendő, mert semmiféle közbiztonsági berendezés nem találtak. Még víz sem volt a vödörökben, holott ezt több rendelet szigorúan előírja. Mindössze egy fecskendő találtak, de ez is hozzáférhetetlen állapotban, egy félszerben sok holmi között félretalva. A rendőrkapitány és a tűzoltóparancsnok erre felszólított Mihajlovitsot, hogy a fecskendőt hozassa elő. Mihajlovits ahelyett, hogy a felszólításnak eleget tett volna, súlyos sértekekkel illelte a rendőrkapitányt és tűzoltóparancsnokot, mire ezek elmozdították és panaszt emeltek ellene a főkapitánynál hatósági személyek megsértése miatt.

Ma volt ez ügyben a tárgyalás az ujvidéki rendőrbíróság mint elsőfokú kihágási bíróság előtt. A vádlottat ifj. Zambauer Agoston tb. rendőrkapitány a büntetés maximumával, 50 korona pénzbírságra ítélte. Mihajlovits az ítéletben megnyugodott és a rárótt pénzbírságot azonnal kifizette. Védekezésül csak annyit hozott fel, hogy ő ideges ember.

Üdvözik a lengyelek Wekerlét.

Bécs, nov. 21

A lengyel klub mai üléséből a következő táviratot intézte Wekerle Sándor miniszterelnök-höz: A képviselőház tegnapi ülésén tett és a lengyel nép iránti barátságtól áthatott nyilatkozatáért, engedje meg Excellenciád, hogy legmelegebb köszönetét fejezze ki az a testvérnép, amely független államiságának utóbi való kiéplítésében számít a magyarságnak kipróbált, erős rokonérzésére.

Verekedés a földárverésnél.

Ma folytatott a városi bérföldek árverését ismét óriási érdeklődés mellett, amely olyan nagy volt, hogy míg tegnap egy hold föld bérletért „csak” 1600 korona évi bérletösszeget értek el, ma már 2200 korona volt az a maximális ár, amit egy hold földnek egy esztendő bérletéért a licitálók megadtak.

A nagy tolongásban ma délelőtti veres verekedés is történt a városi földek bérbeadásánál, az Almási temető mögött.

A verekedést a licitációban résztvevő asszonyok kezdték, majd Frelécs György boszános verekedett össze egy szabadságot katonával, aki rálicitált és ezzel elkaparított az orra elől egy darab kincset érő városi földet.

A szegény szabadságos katonának, — aki a harcterlen sohasem sebesült meg, — ilthoni ellensége alaposan bevete a fejét, úgy hogy alaposan vérző sebesüléseivel a közkörhözba kellett szállítani.

Az árverést vezető Balta Tibor városi intéző, a licitálást zavaró eme epizód után rendőri segítséget kért a városzházról és az árverést azután úgy folytatták tovább rendőri asszisztenciával.

A csehek Magyarországon

Bécs, nov. 21.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A cseh képviselők ma interpellációt terjesztettek be Wekerle Sándor miniszterelnöknek tegnapi kijelentése tárgyában. Az interpelláció a következő: A magyar képviselőkhöz és a magyar miniszterekhez tegnap kijelentést tett, amelynek horderejét anélkül, hogy tübecsülémek és amely kijelentéséim sem változat a cseh nép egyöntetű és szilárd akarátán, mégis alkalmas arra, hogy a mai elkezeredett politikai harcban arra a külföldi ségre, amely oly népek között van, amelyek önállóak és oly népek között, amelyeket önállóságuktól megfosztottak, fájdalmasan figyelmeztessenek. Hajlandó-e a kormány intézkedni, hogy a poliitkai harcokba a korona személye ne vonassék bele, hajlandó-e a miniszterelnök nyilatkozni, hogy mik azok az ígéretek, amelyeket a magyar kormánynak tett.

A mai tőzsde.

Budapest, november 21.

A tőzsde tagjai ma újbi értekezletet tartottak, amelyen újbi sürgettek a reform előléését. Az est folyamán a tőzsdetanács is összeült és az ülés folyamán Bing Hugó tőzsdetanácsos leadványozta, hogy a reformot töröljék el. Hosszabb vita fejődött ki, végül 13 an szavaztak a reform mellett és 13 an ellene. Miután az élők nem akart a votum minervaivel élni, e határozatok, hogy feltekk a bizalmi kérdés. Külföldben a tőzsdén ma újbi hanyatlások voltak:

Magyar Hitel 1060—1090, Osztrák Hitel 896—921, Agrár 988—1010, Fabák 901—930, Hazai Bank 622—632, Lezámtóló 745—775, Magyar Bank 886—900, Viktoria malom 2050—2100, Salgó 1095—1136, Beocsini 1110, Rima 1075, Városi 385—390, Klotild 630—640, Allamvasút 990, Közuti 853—885.

HIREK.

A király a frontra ment. Bécsből jelentik: A király ma többek között Ugron Gábor belügyminisztert fogadta kihallgatáson, amely háromnegyed 4-ig tartott, azután visszautazott a délnyugati frontra.

Nyugalomba vonuló főszolgabíró. Amint értesültünk, dr. Balaton Gyula, az óbecsei járás főszolgabírája nyugdíjaztatását készíti kérti a vármegyétől. A főszolgabíró, aki egy emberöltőt töltött a vármegyei közigazgatás szolgálatában, járásában és a járás körén túl is nagy népszerűségnek örvend. Jó ember és igazi szép lélek, telve a műveltségek és az irodalom iránti szeretettel, a tollnak is gyakori fordítója. Épen szentíttv, a szépet kereső természete a magyarsáta, hogy nem volt meg benne az ez erély, ami egy olyan öszekuszált igazgatású város, mint Óbecse s egy olyan nehéz járás vezetéséhez szükséges. Olyanok vették körül, akik a főbíró nemes intécciót saját érdekében kihasználják. Ennek dacára a főbíró járásában őszinte szeretet kíséri.

Diókészletek bejelentése. A Közlemezési Hivatal elrendeli, hogy a diókészletek nyolc nap alatt be kell jelenteni és ez pedig a kereskedőknek tekintet nélkül a mennyiségre, termelőknek és magánháztartásoknak pedig 50 kilogramm felül kell bejelenteniük diókészleteiket. A kereskedők egyenesen a Zöldség, és Főzélekközpontnál (Budapest, IV. Városház-utca 4) a magánosok és termelők pedig a város közlemezési ügyosztályánál kötelesek bejelenteni készleteiket.

Holnap kezdődik a burgyonarekvirálás. Holnap érkezik meg Ujvidékre a budapesti Zöldség-és Főzélekközpont rekviráló bizosa és megkezdli a burgyonakészletek rekvirálását, még pedig úgy a termelőknél mint a magánháztartásokban, ahol a saját házi szükségletek meghaladó mennyiségben van burgyonya.

Katonai lóárverés. A hajdu-bözserményi lóközörhában folyó évi november hó 25 én, továbbá dec. hó 9. és 30 án lóárverést fognak tartani.

Lisztet

csak szűken kimért mennyiségben lehet kapni, ellenben Diana-arcbrómpudert és Diana-arcbrómet minden gyógyszerboltban és illatszerekkereskedésben kaphat. Ha arc szeplős pattanásos, vagy

bármilyen

arcfoltok ékteleit ki, ezeknek a legbiztosabb ellenszere a Diana-arcbrómpudert és a Diana-arcbrómet, amelyek használatától olyan lesz az arc, mintha tejből főrészítők volna meg. Rengeteg

mennyiségben

vannak arcsepiitőszerek forgalomban, ezért szükséges, ha arcbrórra ártalmatlan és biztonságosan ható bőrápolószereket óhajt, hogy kifejezetten kérje a Diana-készítményeket, amelyek mindeniütt

olcsón

megkaphat. Főlejárúsióhely:

Diana Kereskedelmi R-T. Budapest, V. Nádor-utca 6.

Halálözás. Putsay Viktor, újvidéki földink, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank volt hivatalnok, hosszú és kitűnő eszenvedés után, életének 33-ik házasságának 6-ik évében elhunyt. A megboldogultat tegnap délelőtt temették el Budapest és a lőpómezel tőbolyda halottasházából.

Hadiközsönjegyzés Kiskéren. Kiskéren Brust János községi jegyző összehívta a község tehetősségeit, lelkes beszédet intéstett hozzájuk és ennek eredményeképpen Kiskéren mindjárt az első napon százezer korona hadiközsönjegyzést jegyeztek.

Megharapta a veszett kutya. Az Ujvidéki már napok óta garázdálkodik valószínűleg veszett kóbor kutya, amely még mindig nem sikerült ártalmatlanná tenni, ma a vasuti farró végében beharapott Zelger Márton újvidéki lakos bal lábujjába. Ez az ötödik ember, akit a kutya pár nap alatt megmarat.

Sikkasztó községi irnok. Bus Lajos csurogi községi irnok beállított Csurog egy asszonyhoz, aki előtt Csurog község helyettes jegyzőjének adta ki magát és ezzel a fogással 160 koronát csal ki tőle bélyegilleték címen. Miután az özszeget felvette, megszökött a községből. Az újvidéki kir. ügyesség most nyomozó levelet adott ki ellene.

*****

Poizer gróf távozás.

Bécs, nov. 21.
(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Mint hírlak, a királyi kabinet-irodájának főnöke Poizer gróf legközelebb megváltk állásától. Az osztrák képviselőház folyosóján azt beszélték, hogy e visszalépés arra vezeltető visszsa, hogy a cseh képviselők amnesziájáról szóló törvényjavaslatot Poizer javaslatára bocscátotta ki a király.

Hazudik az olasz jelentés

Budapest, nov. 21.

A legutóbbi olasz jelentések részletes leírásokhoz közelednek az olasz csapatoknak a Piave alsó folyamánál történt sikeres ellen-támadásairól és arról, hogy a frontoknak ezen a részén a mi csapatainkál visszaverték vagy foglyul ejtették. Ezzel szemben megállapítható, hogy a szövetségesek hadseregeit a folyónak ezen a részén még nem is menték át és az csak természetes, hogy a szövetségesek megszakítás nélküli diadalutja itt egy kis időre megáll, az utánpótlások eszközzése miatt. Bizva azonban a kiváló vezetésben a legjobb kilitásokkal nézhetünk a közelkező események elé.

*****
SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Csütörtökön: Lili, operett.
Pénteken: A szerető, szinjátek.
Szombaton d. u.: Csárdaskirályné.
Szombaton este: A szerető, szinjátek.

Lili. Ma este csendűnek fel a hervadásban „Lili” gyönyörű melodiót. A francia muzsika legheitebb ítemeit hallgatjuk ma este és Lili világhírű keringőjét Holdy Juci nagyszabásu hangja pazarul fogja érvényre juttatni.

A szerető. Bródy Sándor szenzációs sikerű szinjátek, mely ma valóssággal lázban tartja a főváros közönségét, pénteken és a következő napokon kerül nálunk bemutatásra. A szerető” címszerepét, Fedák Sári hites alakítását, nálunk Révész Ilonka mutatja be. Partnere Garai Béla lesz. A kifűnő darabot Nádasy igazgató rendezl. Az előadás iránt érdeklődés.

Kiadótársaság: Ujvidéki Hírlap
Iráskladó és nyomdai részvénvtársaság

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közvetlen eladás 10 vasgály 1 korona, szűnő: 1 vasgály 10 forint. Vasgályok eladását kezdett az 10. úti vasgály és 10 vasgály 10 korona. Apró hirdetések előre fizetésűek. Apró hirdetésre és jellegű hirdetésre vonatkozóan: Helyi közönségnek szűnő: 10 forint. Nyitlter soroknál 2 korona. Telefon 182.

Ujvidéki Kereszt-utca 3. szám alatti ház eladó. Tudakozni Özv. Dejanovits Mihályné Szeged Pusztaszeri-utca 24. szám.

Darányi telep 7. számú ház a villamos megállónál eladó. Bővebbet ugyanott.

Jómanetű borhelyüzlet kiadó, esetleg eladó. Bővebbet Telecski-utca 8. sz. balra.

Használt 4 drb vasgály betétekkel, továbbá asztal és székek eladók Wolff és Trosler irodájában, Duna-utca 6. sz.

Megvételre kerestetik egy ottoman, egy ágy, és egy ejjli szekrény és egy kisebb kredenc (feiler) Gausz Károly Buzs-tér 14.

Eladó egy jókarban levő gyermek-kosci, kirakat ruholai, és egy traverz, Bővebbet Gausz Károlynál, Buzs-tér 15.

Német 12-15 éves leányt keresek aki délelőtti kis háztartásomba segít délután 4 éves fiaccskánál játszék.

Hentes privat házakba ajánkozik a disznóvágáshoz Metzger György Jenőherceg-utca 3.

Pénztárosnő és irodisták felvételt keres, Magyar, német és szerb nyelven jártasak előnyben részesítnek. Cim a kiadóban.

Három szobás butorozott lakást konyhával kibérelnek. Ajánlatok „Butorozott lakás” jellegű alatt a kiadóba kérek.

Megbízható lányok asszonyok fix fizetéssel felvételnek. Cim a kiadóban.

Egy kifutó fiu, vagy megfelelő kifutó leány felvételtik Wolff és Trosler irodájában.

Kiadó. Egy szép butorozott utcai ház szoba, villany világítással. Bővebbet Kenyer-utca 30 d. c. 11-1.

Kedden este Kossuth Lajos-utcán a Temerinai ut felvezetett egy barna boka. Kérlek a megtalálót az Ujvidéki Hírlapnál adja át.

Varrólány kerestetik. — Drenová Darinka, Hán-u. 13.

Mérlegképes könyvelő egy gyárüzem mérlegének elkészítéséhez kerestetik. Cim a kiadóban.

Jókarban levő, csaknem új haló- és Jébedő-szoba butor eladó. Széchenyi-utca 9. szám.

Egy tanonc fiu, valamint több leány és asszony felvételnek Weisz Herminna festőgyárában, Kenyer-u. 51.

Egy takarító nő kerestetik. Cim a kiadóban.

Ügyes elárúsitónőket felvesz Párisi Nagy Aruház, Ujvidék

Ügyenőkök magas provizió mellett felvételnek. „Balkán” Petőfi-u. 16.

Pályázat „Rudits” ösztöndíj alapítványi helyekre.

28 jkv. sz./R. B. 1917.

Pályázati hirdetmény.

Ezennel közhírré tételük, hogy a Bács-Bodrog vármegye főorvosnővérsége által kezelt Ilijabb báró Rudits József-féle ösztöndíj alaptól az 1916-1917 tanévi elejétől kezdve egy ösztöndíj fiu tanulóknak, az 1917-1918 tanévi elejétől kezdve pedig egy ösztöndíj ugyancsak fiu tanulóknak fog az erre illetékes bizottság által a nagyméltóság m. kir. Vallás és Kzoktatástügyi miniszter Ur jóváhagyásának mellett adományoztatni.

Egy ösztöndíj összege az alapítványi tőke 20.000 (Huszzezer) koronas részleteinek mindenkor egy évi kamatában, illetőleg egy évi szelvényeinek értékeben az az alapítólevel 3. pontja szerint megállapítva, mely azonban 800 (Nyolcszáz) koronát meg nem haladhat.

Az ösztöndíj az ösztöndíjra az iskolai évben utólagosan felvéneként fog a zombori kir. adóhivatalból kifizetett.

Az alapító level rendelkezéseinek képest, 7. Az ösztöndíjak Bács-Bodrog megyei születésű, vagy illetőségű, vagy a vármegye szolgálataiban álló szülőtől származó, kifogástalan erkölcsű, példás magaviseletű és jó, illetve kifűnő elemenettel tanúsító olyan tanulóknak vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül adományozható, akik valamely 10- vagy aligműzium, 10- vagy alreál tanodában, felsőbb vagy alsóokui kereskedelmi iskolában, polgári iskolában (fiu tanulóknál) közép ipariszkolában, elemi iskolai tanítóképző intézetben felső nép- és polgári iskolai tanítóképző intézetben (paedagogium), tudományos egyetemen, műegyetemen, jogakadémia, országos mintarajz tanodában vagy bármely más magasabb, illetőleg az előbb felsorolt iskolákban egyenlő fokú, de minden esetben az első 10 magyar állam területén levő tan intézetben folytatják tanulmányaikat.

Az ösztöndíjakosok kifűnődi tanintézetekben tanulmányaikat csak a bizottságnak a m. kir. vallás és közoktatástügyi miniszter által jóváhagyott határozata alapján folytathatják.

8. Az ösztöndíjak adományozásánál báró Rudits József oldalági rokonaitól leszármazó, példás magaviseletű és jól tanuló ifjaknak, másodsorban Almás és Kunbaja község lakói példás magaviseletű és kifűnőden tanuló gyermekeinek a többi pályázónakl szemben mindenkor elsőbbség adandó.

Felhívatnak ennek alapján az ösztöndíjban részesülni kívánók, hogy a) a születésükre vonatkozó anyakönyvi kivonatlat; b) az illetőségüket és erkölcsi viselkedet tanúsító helyhatóság bizonyítlatat; c) az illető tanintézet tényleges látogatását és a mult tanévi végén elért elemenetelüket igazoló iskolai bizonyítványival felszerelt kérvényüket, melyhez a szülők vagyoni viszonyaira vonatkozó helyhatóság bizonyítvány, továbbá a báró Rudits József oldalági rokonaitól leszármazóak részéről az ezen leszármazást igazoló okmányok és a bácsalmási és kunbajai folyamodók részéről a szülőknek ezen községeken való (állandó) lakását igazoló helyhatóság bizonyítványi is csatolandóak lesznek, bezaralóg 1917. évi december hó 1-ig Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város íóipanjához annál is inkább nyújtass be, mert az alapító level 16. pontjához képest a a kellően fel nem szerelt vagy a fen-

tebb meghatározott pályszati határidőn túl benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Megjegyeztetik, hogy a pályázók (l) kifűnő (vagy teljes) elemenettel kívánatnak, továbbá, hogy jól elemenettel alaptan csak azok tarthatnak igényt az ösztöndíj elnyerésére, akik az alapítványi való oldalági rokonságot igazolják.

Kelt Zomborban, a báró Rudits József-féle ösztöndíj alapítványi bizottságának 1917. évi október hó 20-án tartott üléséből.

Dr. BALOGHY ERNŐ s. k. főispán mint az alapítványi bizottság elnöke.

APOLLO
november 22 és 23-án
Csütörtök és péntek

W. Psilander
a „Szereltem rabja”
című 4 felvonásos „Nordisk” drámában.

Az utolsó találka
„Nordisk” dráma 3 felv.
A főszerepen:
EBBA THOMSEN

Vesztek vagy Becserélek régi aranyat, lőrött aranyat, arany pénzkeket a legmagasabb áron ! !

Krausz Samu
óras ékszerész és látszerész Ujvidék, Kossuth Lajos (16) utca 23.
A nagy villamos órához.

A jogkereső közönség b. tudomására hozom, hogy nem. sógorom

Dr. KRNO MILOS
úr ügyvédi irodáját

Átvettem s azt eddigi helyén: Thalköly Imre-utca 31. szám alatt vezetem.

Dr. BENIACS IGOR
ügyvéd.

Pezsgősdugókat,
használt, nem műparafából, sem töröttet, veszek bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül, utánvétellel 120 K. darabonként, használt palackdugót 25 K. kg.-ként. Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

ROBICSEK ADOLF
Budapest, Nefelejts-utca 15. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a Kossuth Lajos-utca 10 alatt levő

KALAPÜZLETETEM
úru hírány miatt kénytelen voltam feladni. Azonban a Telecski-utca 15. szám alatt levő kalapos műhelyt továbbra is tartantom, ahol női és férfi kalapjavításokat továbbra is elvállalalok.

A nagybecsű közönség szives párlfogását kéri.

FUNTÁK GYULA